

Městský úřad Ústí nad Orlicí

Odbor životního prostředí

Vaše č.j.:
Ze dne:

Naše č.j.: MUUO/12789/2021/ŽP/Bu
Číslo spisu: 2406/2021
Spis. značka: ŽP-OP/2406/2021
Poč. listů: 5
Poč. příloh: 0
Poč. lis. př.: 0

Vyřizuje: Jana Bucháčková
Tel: 465 514 245
E-mail: buchackova@muuo.cz
Datum: 19.4.2021
Místo: Ústí nad Orlicí

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Městský úřad Ústí nad Orlicí jako místně a věcně příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 77 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen zákon), § 61 odst. 1 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění a § 10 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu v platném znění (dále jen správní řád) na základě žádosti o závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku (dále jen VKP), nivy Tiché Orlice vydává pro investora stavby, Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice, IČ 70892822, toto závazné stanovisko:

Městský úřad Ústí nad Orlicí jako příslušný orgán ochrany přírody souhlasí v souladu s § 4 odst. 2 zákona se zásahem do významného krajinného prvku, nivy Tiché Orlice v rámci záměru „Modernizace silnice II/315 Hrádek – Ústí nad Orlicí“. Nivy Tiché Orlice se dotknou sanační práce pro stabilizaci sesuvů v území, modernizace silničního tělesa a opevnění erozních břehů Tiché Orlice. Stavba bude prováděna na pozemcích 36/1, 37, 39, 41/1 v katastrálním území Gerhartice, na pč.164/2, 164/3, 166/2, 166/3, 166/4, 167/2, 534/1 a 534/27 v k.ú. Kerhartice nad Orlicí a na pč. 2259 a 2262/1 v k.ú. Ústí nad Orlicí.

Pro zajištění minimalizace negativních dopadů stanovuje pro realizaci stavby tyto podmínky:

- orgán ochrany přírody bude nejméně 7 dní předem písemně informován o započetí prací,
- před zahájením prací bude v nivě vymezen prostor stavby a mechanizačními prostředky nebude poježděno mimo tento prostor. Veškeré práce budou provedeny šetrným způsobem, aby bylo minimalizováno ohrožení a rušení všech volně žijících živočichů, pro které niva představuje přirozený biotop,
- nejdéle 4 dny před zahájením prací bude provedena obhlídka odborně způsobilou osobou a bude zajištěn transfer přítomných volně žijících živočichů. Pro fázi výstavby bude stanoven odborný biologický dozor, který bude po celou dobu výstavby zajišťovat zájmy ochrany přírody dle zákona a který bude operativně přijímat opatření potřebná k odvrácení zranění či usmrcení volně žijících živočichů, kontrolovat stav dřevin apod. O výsledcích obhlídek bude vždy proveden záznam do stavebního deníku,
- na nivu a tok Tiché Orlice je také vázán výskyt některých zvláště chráněných druhů živočichů jako je např. mihule potoční, vranka obecná, ledňáček říční, čmeláci apod. Před zahájením prací je třeba provést přírodovědnou obhlídku na místech provádění stavebních prací v nivě a v případě zjištění výskytu zvláště chráněných druhů živočichů je třeba zajistit stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody, Krajského úřadu Pardubického kraje, zda je nutná výjimka ze zákazů dle § 56 zákona, příp. si tuto výjimku obstarat,
- v případě provádění prací souvisejících s tokem Tiché Orlice je třeba časově omezit dobu

adresa: Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 111
fax: +420 465 525 563

IČ: 00279676 DIČ: CZ00279676
email: podatelna@muuo.cz
web: <http://www.ustinadorlici.cz>

bankovní spojení:
KB Ústí nad Orlicí, č.ú.: 19-420611/0100
ID datové schránky: bxcbwmg

zákalu proudící vody a řešit odvedení protékající vody mimo vlastní pracoviště,

- **k provádění prací budou použity stroje v dobrém technickém stavu, při výstavbě nedojde k ohrožení kvality vody, do toku ani v nivě nebude ukládán nepotřebný stavební a výkopový materiál,**
- **práce je třeba provádět v souladu s ČSN 83 9061 Technologie vegetačním úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích. Při používání techniky je nutné dbát na ochranu všech dřevin, zejména nesmí být poježděno vozidly přes kořenový systém vzrostlých stromů. V případě kácení dřevin je třeba postupovat v souladu s 8 odst. 6 zákona a vyhláškou č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení v platném znění,**
- **nepotřebný materiál nebude použit k násypům, terénním úpravám apod., ani ukládán v okolí toku,**
- **po dokončení prací bude, zejména z důvodu prevence šíření invazních a rudерálních druhů zajištěna rekultivace všech pozemků dotčených pracemi.**

Závazné stanovisko se vztahuje rovněž na dodavatele prací, kteří musí být před realizací záměru držitelem závazného stanoviska prokazatelným způsobem poučení o všech jeho podmínkách.

Závazné stanovisko se vydává na období do 30.6.2023, pokud do té doby nebude zahájeno řízení podle zvláštních právních předpisů, jehož bude toto stanovisko součástí, a nenahrazuje závazná stanoviska a rozhodnutí ostatních orgánů ochrany přírody.

Odůvodnění:

Městský úřad Ústí nad Orlicí jako příslušný správní orgán ochrany přírody obdržel dne 7.4.2021 žádost Pardubického kraje, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice zastoupeného na základě plné moci Ing. Rudolfem Drncem, Kanice 298, 664 01 Bílovice nad Svitavou o vydání závazného stanoviska k zásahům do významného krajinného prvku - nivy Tiché Orlice z důvodu provádění sanačních prací pro stabilizaci sesuvů v území, modernizace silničního tělesa a opevnění erozních břehů Tiché Orlice.

Podání obsahovalo plnou moc, situace, seznam dotčených parcel ve vlastnictví města a průvodní zprávu akce Modernizace silnice II/315, Hrádek – Ústí nad Orlicí projektu zpracovaném společností Silniční projekt spol. s r.o., Šumavská 31, 602 00 Brno z června 2016. Následně dne 14.4.2021 bylo podání doplněno o stanovisko Povodí Labe, s.p. Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí, 500 03 Hradec Králové čj. PLa/2020/055706 ze dne 22.12.2020, ve kterém se záměrem souhlasí za určitých podmínek, které se dotýkají správy toku na základě vodního zákona, a budou vypořádány v řízení vedeném vodoprávním úřadem. Dne 14.4.2021 byla žadatelem dodána také kopie projektu „Modernizace silnice II/315 Hrádek-Ústí nad Orlicí, protierozní opatření na Tiché Orlici“ zpracovaná společností Golík V.H., s.r.o., 664 01 Babice nad Svitavou 162 – SO 301, SO 302 a SO 303. Dokumentace předložená k žádosti z června 2016 nepostihovala plánované změny a správní orgán si je u žadatele vyžádal. Dne 19. 4.2021 bylo podání doplněno o dodatek technické zprávy SO 102 zpracovaný Ing. Rudolfem Drncem, Kanice 298, 664 01 Bílovice nad Svitavou v prosinci 2020.

Předložená projektová dokumentace je součástí návrhu celkové modernizace silnice II/315 plánované mezi městy Ústí nad Orlicí a Choceň. Silnice tvoří významnou spojnici mezi těmito městy, ale také slouží pro dopravní napojení přilehlých obcí. Modernizovaný úsek silnice II/315 se ve Vysokém Mýtě napojuje na silnici I/35. V této dokumentaci je řešen úsek mezi koncem obce Hrádek v km 22,655, dále pokračující podél Kerhartic, po levém břehu Tiché Orlice a je ukončen v km 25,832 před odbočkou mostní estakády k železničnímu nádraží v Ústí nad Orlicí. Původní projekt byl zpracován v roce 2016.

V létě 2020 došlo v km 25,420 k aktivaci sesuvu, kterou způsobilo silné zvodnění v části, kde se akumuluje podpovrchová voda z Vlčího dolu. Vzhledem k tomu, že se v předmětném úseku nachází

několik problematických sesuvných polí, byl proveden podrobný IGP a zjištěny geologické příčiny poruch silnice – vedení trasy při patě strmého svahu, který je sám o sobě náchylný k sesuvům, a střídání kategorie odřez – násyp v příčném řezu zemního tělesa silnice, kdy proměnlivé složení geologických vrstev a jejich nasycení podzemní vodou dává potenciál k sesouvání. Dalšími příčinami poruch silnice je nedostatečné odvodnění silničního tělesa, nedostatečné zhutnění šterkového podkladu pod krytem, horší kvalita krytu na části vozovky, provedení násypu na posvahové straně bez prokazatelné pevnosti a také erozní činnost řeky Tiché Orlice, zejména nezajištěný meandr v km 25,0 – 25,1. Do modernizace silnice tak byla zapracována opatření k eliminaci špatných geologických podmínek. V rámci IGP bylo upozorněno na tři lokality s výskytem strmých nárazových břehů Tiché Orlice. V projektu je na ně reagováno formou kamenito-balvanitého pohozu. Byla doporučena stabilizace rizikových sesuvných areálů kombinací technických prvků a důsledným odvodněním. V rámci technické stabilizace se jedná o využití vzpěrných prostředků (výstavba lokálních gabionových zdí) a to jak na straně odřezové, tak na straně násypové. Jako s hlavním opatřením se počítá s odvodněním a jeho napojením na opravený stávající odvodňovací systém. Bez systematického podchycení všech průsaků podzemní vody nelze zajistit stabilitu násypu.

Sanační opatření související s řekou budou probíhat v km 24,636 – 24,744, kde se erozní činnost dostala až do vlastního tělesa. Bude provedeno opevnění přilehlého svahu silničního tělesa kamennou rovnaninou a dosypání prostoru mezi rovnaninou a krajnicí kamenitým materiálem. V km 25,034 – 25,076 erozní činnost řeky Orlice způsobila podezření silničního tělesa. Na protilehlé straně silnice se nachází historický zemní sesuv s mocnou patní akumulací tisíců m³. Bude provedeno opevnění přilehlého svahu silničního tělesa kamennou rovnaninou a dosypání prostoru mezi rovnaninou a krajnicí kamenitým materiálem. Bude odtěženo čelo historického sesuvu a budou po obou stranách vyhloubeny svažité příkopy. V km 25,239 – 25,380 bude navržena gabionová zídka založena až do skalního podloží, které se dle podrobného IGP nachází v hloubce 3-4 m pod hranou krajnice. Současně bude tvarově upraveno i koryto Orlice kamennou rovnaninou.

Správní orgán hodnotí jako významný zájem žadatele, kterým je modernizace poměrně frekventované silnice II. třídy. Původně zamýšlený záměr byl rozšířen mimo jiné také o opevnění břehů Tiché Orlice kamenným záhozem, protože na třech místech řeka svými meandry zasahuje až k tělesu silnice a původně navržená oprava by byla nedostatečná a nedošlo by k odstranění havarijních míst.

Niva Tiché Orlice je významným krajinným prvkem dle § 3 odst. 1 písm. b) zákona, tzn. ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotnou částí krajiny, která utváří její typický vzhled a přispívá k udržení její stability a dle § 4 odst. 2 zákona je chráněna před poškozováním a ničením.

V § 58 odst. 1 zákona je ochrana přírody a krajiny označena za veřejný zájem a ukládá každému, kdo jí užívá, za povinnost strpět omezení vyplývající ze zákona. Také v zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí v platném znění je v § 17 odst. 1 stanovena obecná povinnost minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí. (Všechna tato opatření jsou logickým odrazem práva na příznivé životní prostředí a tedy i jeho součástí, přírody, zakotveného v předpisech nejvyšší právní síly. Již v preambuli Ústavy České republiky je vysloveno odhodlání společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní bohatství.) Vlastním účelem zákona je pak za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji. Přitom zákon také zmiňuje, že je třeba zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.

Flóru v území zastupuje ze dřevin zejména olše lepkavá, javor klen a mléč, jasan ztepilý, vrba sp., lípa srdčitá. Bylinné patro charakterizuje výskyt běžných druhů jako je bršlice kozí noha, kopřiva

dvoudomá, popenec břechtanovitý, pýr plazivý, psárka luční, kostival lékařský, kakost luční, plicník lékařský, pryskyřník prudký, kontryhel obecný atp.

Z fauny byly kolem toku Tiché Orlice v území, které patří do správního obvodu obce s rozšířenou působností, již dříve zjištěny běžné druhy střevlíků, kvapník široký, slunéčko sedmítečné, blýskáček řepkový, druhy čmeláků atd. Z motýlů např. bělásek zelný, babočka admirál, babočka kopřivová. Na květech byl zjištěn hojný výskyt pestřenek, tiplic, bzikavek, ovádů, včela medonosná, vosa obecná a sršeň obecná. Z vážek např. šidélko brvonohé, šidélko větší, vážka černořitná atp. V Tiché Orlici ryby reprezentuje zejména pstruh obecný, hrouzek obecný, mřenka mramorovaná, vranka obecná a mihule potoční. Z ptáků je na Tichou Orlici vázán ledňáček říční. Výskyt je potvrzen také u vydry říční, užovky obojkové a slepýše křehkého. Dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona v platném znění jsou vranka obecná, mihule potoční, ledňáček říční, vydra říční, užovka obojková, slepýš křehký, příp. druhy čmeláků zvláště chráněnými druhy. Před zahájením prací je nutné provést přírodovědnou obhlídku na místě samém a zjistit, zda se uvedené druhy v místech záměru vyskytují, zda se jich práce související se stavbou negativně dotknou a zda je nutná výjimka ze zákazů dle § 56 zákona. Postup je třeba konzultovat s místně a věcně příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem Pardubického kraje.

Vliv záměru na flóru je možné z hlediska druhové skladby a rozsahu záměru hodnotit jako nevýznamný. Vliv záměru na faunu je při jeho realizaci ovlivnitelný zejména způsobem provádění prací. Méně vhodné je období jarních měsíců, kdy dochází k rozmnožování a výchově mláďat většiny živočichů. S ohledem na havarijní stav části modernizovaného úseku a s ohledem na fakt, že opatření nutná k odstranění příčin poruch zjištěných IGP budou realizována v dotčeném úseku jako první, není možné provádět práce v druhé polovině roku. Jako zásadní považuje OOP stanovení odborného biologického dozoru, který dohlédne na přípravu území před zahájením stavby a může zabránit zbytečným škodám v průběhu stavby navržením potřebných opatření.

K zajištění zájmů chráněných zákonem stanovil správní orgán několik podmínek. Jako zásadní považuje OOP stanovení odborného biologického dozoru, který dohlédne na přípravu území před zahájením stavby a může zabránit zbytečným škodám v průběhu stavby navržením potřebných opatření. Nezbytné je také omezení zakalení vody v případě prací souvisejících s tokem. Zákal znamená zejména určitý deficit kyslíku a náhlou změnu životních podmínek a možnost úhynu některých živočichů. Tyto negativní dopady lze zmírnit odvodem vody mimo pracovní prostor. Kvalitu vody v toku může ohrozit i únik látek nebezpečných vodám ze stavebních materiálů, strojů ve špatném technickém stavu či při doplňování či nevhodném uskladnění těchto látek poblíž toku. Vlivem eutrofizace či splachu těchto nebezpečných látek by mohlo dojít ke snížení populací ryb či další rheofilní fauny. Významné je i provedení rekultivací po dokončení stavby. Otevřené plochy jsou vystaveny nástupu rudérálních rostlin, invazních druhů a plevelů, které mohou následně ovlivnit skladbu okolních fytoocenóz nežádoucí sukcesí. Z důvodu zamezení šíření invazních druhů a vlastní ochrany toku a nivy není také možné použít vytěžený materiál k násypům a terénním úpravám.

Realizace SO 301, SO 302 a SO 303 záměru si vyžádá kácení dřevin, které bude řešeno na základě žádosti investora samostatným závazným stanoviskem na základě § 8 odst. 6 zákona, protože speciálním stavebním úřadem bude vedeno společné územní a stavební řízení.

Formu závazného stanoviska podle § 149 odst. 1 správního řádu, zvolil OOP podle předložené dokumentace pro územní řízení a v souvislosti s ustanovením § 90 odst. 1 zákona, který říká, že souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu jsou závazným stanoviskem podle správního řádu.

Poučení:

Toto závazné stanovisko je vydáváno v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 sb., správní řád v platném znění (dále jen správní řád) a § 90 odst. 1 zákona. Tento úkon není správním rozhodnutím a není možné se proti němu odvolat. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ustanovením § 149 odst. 3 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. Odvolání je možné podat až proti tomuto rozhodnutí příslušného stavebního úřadu, jehož je toto závazné stanovisko součástí.

Mgr. Tomáš Kopecký v.r.
vedoucí odboru

Za správnost vyhotovení:
Jana Bucháčková
oprávněná úřední osoba

Obdrží:

Pardubický kraj, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice zastoupený na základě plné moci Ing. Rudolfem Drncem, Kanice 298, 664 01 Bílovice nad Svitavou.

Na vědomí:

Městský úřad Ústí nad Orlicí, stavební úřad, Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad, Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí

adresa: Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 111
fax: +420 465 525 563

IČ: 00279676 **DIČ:** CZ00279676
email: podatelna@muuo.cz
web: <http://www.ustinadorlici.cz>

bankovní spojení:
KB Ústí nad Orlicí, č.ú.: 19-420611/0100
ID datové schránky: bxcbwmg